

Jan Šural 2016:

**Kritická analýza „šesté masové extinkce“ na příkladu recentních savců:
velikost areálu, biogeografie a potenciální fosilizovatelnost**

posudek školitele

Bakalářská práce J. Šurala je součástí většího projektu zaměřeného na kritickou analýzu reality tzv. 6 masové extinkce. Je evidentní, že data, z nichž vycházíme, když předpokládáme její existenci, nejsou srovnatelná s daty, na jejichž základě byly zrekonstruovány předchozí extinkce tzv. Velké pětky. Zatímco je zhruba nemožné dostat paleontologická data na „neontologickou úroveň“, můžeme se pokusit o opačný přístup: redukovat naše znalosti současné biodiverzity na úroveň dostupnou pro budoucího paleontologa a podívat se, jak ohrožená je takto „redukováná biodiverzita“. Stručně řečeno, jde o podezření, že nejvíc ohrožené vyhynutím jsou „malé druhy“, které se ovšem ve fosilním záznamu s vysokou pravděpodobností nikdy neobjeví a do eventuálního současného vymírání nemohou být započteny.

Základem takové analýzy musí být shromáždění obrovského množství dat shrnujících jak reálnou ohroženost druhu a pravděpodobnosti jeho vymření (velikost areálu, geografické a ekologické rozšíření), pravděpodobnost jeho fosilizace (geografie, ekologie, velikost těla, opět velikost areálu) i pravděpodobnost jeho rozlišení v budoucím fosilním záznamu (morfologie, taxonomická historie). Ačkoli celá Velká Matice není dosud hotová, lze shrnout, že J. Šural vykonal velké množství práce a okamžik, kdy analýza matice přinese něco zajímavého, se velmi přiblížil. Protože nicméně Velkou Matici nelze prezentovat, má bakalářská práce částečně charakter rešerše a částečně charakter etudy na dosud nedokončeném souboru dat. Pro tuto etudu byl zvoleno téma vztahu mezi ohrožeností, velikostí areálu a biogeografickými oblastmi. Asi nejzajímavější předběžný výsledek říká, že druhy ohrožené podle různých kritérií IUCN se nijak neliší; což podporuje podezření, že jemná klasifikace kategorií ohroženosti je v rozporu s realitou.

Při práci na bakalářské diplomce se celkem nepřekvapivě ukázalo, že studenti musí studovat, aby se naučili, co ještě neumějí, tedy především číst, psát a počítat. S výsledným tvarem jsem vcelku spokojen (její vznik i výsledný tvar poněkud ovlivnil uchazečův sklon k zažívání drobných, nicméně zdržujících malérů) a především se těším na pokračování.

Bakalářskou práci J. Šurala doporučuji k obhajobě.

V Českých Budějovicích 23. května 2016

prof. RNDr. Jan Zrzavý, CSc.